

TISKOVÁ ZPRÁVA

Řešitelský tým VZ „Círky v českých zemích a otázka nacionalismu – historické problémy, jejich překonání a výhled směrem k mnohonárodnostní a multikulturní evropské společnosti“ se zabýval v letech 2005-2011 mimořádně závažným tématem z hlediska teologického, historického, právního, sociologického a filozofického. V pracovním týmu se nacházeli badatelé různého národnostního původu a různých konfesí, kteří současně mají řadu zkušeností s překonáváním nacionalismu. V rámci řešení záměru si na daných tématech mohli někteří účastníci zvýšit svoji kvalifikaci. Bylo uspořádáno celkem sedm mezinárodních konferencí v pražském Karolinu, kde přednášeli řešitelé, ale i přizvaní mezinárodní odborníci, kteří se problematikou konfese a nacionalismu v Českých zemích profesionálně zabývají (např. hovořili o Židech v českých zemích či o uniitech a pravoslavných). Jednotlivá témata těchto konferencí odpovídala etapám řešení záměru. Nejprve byla pozornost věnována historickému přístupu k národnostní otázce v jednotlivých církvích a náboženských společnostech, posléze pojetí národa a národnosti. Důraz na jedné z konferencí položen také na otázku migrace a náboženství, která se jeví jako aktuální. Další konference za zabývaly rolí křesťanství a judaismu při překonávání nacionalismu, soužití národností a vyznání u nás, nacionalismem, který hrál roli při vzniku Církve československé husitské i v její další existenci. Pozornost byla také věnována náboženskému vyznání Čechů v zahraničí. Badatelé napsali speciální monografie o historických, právních a teologických aspektech problému, z nichž některé se stanou na dlouhou dobu manuály jak v akademické, tak v církevní sféře. Jedná se o práce církevně-právního charakteru. Speciální pozornost byla věnována problematice sekt a vůbec moderních dějin české církevní scény 20. století. Zasloužená pozornost byla věnována i židovskému náboženství. Byly publikovány prameny, z nichž je nejdůležitější pro národnostní problematiku archiv starokatolíků z let 1880-1945 nebo paměti českého exilového katolického historika Vlastimila Kybala, objevené dvěma řešiteli v r. 2002 v USA. Zcela zvláštní důraz, který je zřetelný při studiu všech výstupů, je věnován českoněmeckému soužití tak, jak se projevovalo v jednotlivých církevních společenstvích. Nejde jen o výzkum fenoménu, který dospěl ke katastrofálnímu konci, ale o možnosti, jak prostřednictvím církví a náboženských společností přispět k překonávání nedůvěry, která mezi Čechy a Němci zůstala. V rámci projektu bylo ve zvláštní edici, za tímto účelem založené (Deus et Gentes), publikováno v nakladatelství L. Marek celkem 37 svazků monografií a dokumentů.